

Considerații juridice privind Cauza C-163/20, CP străină

1. Referințe introductive

Prin acest studiu ne propunem un răspuns la întrebarea preliminară a cererii prejudiciale care formează obiectul *cauzei C-163/20, CP străină*, aflată pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene. Analizăm dacă, în esență, principiul nediscriminării ar permite ca prestațiile familiale acordate pentru un copil care nu se află efectiv în permanență în statul membru care plătește prestațiile familiale, ci se află efectiv într-un alt stat membru al Uniunii Europene, într-un alt stat contractant al Acordului privind Spațiul Economic European sau în Elveția, să fie ajustate pe baza nivelului comparativ al prețurilor publicat de Oficiul de Statistică al Uniunii Europene pentru statul respectiv, în raport cu statul membru care plătește prestațiile familiale.

2. Obiectul cererii prejudiciale:

Astfel cum formulează instanța austriacă „de trimitere”, se solicită Curții de Justiție a Uniunii Europene un răspuns cu privire la următoarea întrebare preliminară:

- Articolul 18 și articolul 45 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, articolul 7 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii, articolul 4, articolul 5 litera (b), articolul 7 și articolul 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și articolul 60 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială trebuie să fie oare interpretate în sensul că se opun aplicării unei reglementări naționale care prevede că prestațiile familiale acordate pentru un copil care nu se află efectiv în permanență în statul membru care plătește prestațiile familiale, ci se află efectiv într-un alt stat membru al Uniunii Europene, într-un alt stat contractant al Acordului privind Spațiul Economic European sau în Elveția trebuie să fie ajustate pe baza nivelului

* Șef Serviciu Contencios, Juridic și Expertize, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.
Email: nrcristian_lex@yahoo.com
Manuscris primit la 17 mai 2021.

comparativ al prețurilor publicat de Oficiul de Statistică al Uniunii Europene pentru statul respectiv, în raport cu statul membru care plătește prestațiile familiale?

3. Faptele

Obiectul cauzei naționale în raport cu care se formulează întrebarea preliminară vizează cazul unei persoane de cetățenie terță statului austriac, fiind cetățean al Republicii Cehe și cu reședința în acest stat, împreună cu soțul și copiii minori, dar activând ca lucrător frontalier pe teritoriul Austriei.

În acest context, persoana în cauză reclamă faptul că, începând cu data de 1 ianuarie 2019, Austria a pus în aplicare un act normativ național conform căruia îi oferă acesteia drepturi financiare de natura alocației familiale specifice creșterii copiilor minori adaptate la nivelul comparativ al prețurilor care privesc puterea de cumpărare din țara de reședință (Republica Cehă).

Se reclamă astfel un posibil tratament discriminatoriu generat, pe de o parte, de stabilirea și plata acestor drepturi în favoarea lucrătorilor care au reședința în Austria, cetățeni austrieci, a căror valoare este stabilită în raport cu prețurile și puterea de cumpărare din Austria și, pe de altă parte, de stabilirea și plata drepturilor în discuție față de ceilalți lucrători (mobili), ai căror copii minori își au reședința de domiciliu în statele ai căror cetățeni sunt, drepturi al căror quantum este stabilit, în esență, la nivelul celor plătite în aceste din urmă state.

4. Cadrul juridic unional incident cauzei

Analiza caracterului eventual discriminatoriu al tratamentului reclamat în speță este restrânsă la dispozițiile dreptului unional invocat prin cererea prejudicială formulată de către instanța austriacă „de trimitere”, după cum urmează:

Dispozițiile art. 18, art. 45, alineatul (1)-(3) și art. 48 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene¹:

Art. 18:

În domeniul de aplicare a tratatelor și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevede, se interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot adopta orice norme în vederea interzicerii acestor discriminări.

Art. 45:

(1) Libera circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Uniunii.

(2) Libera circulație implică eliminarea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie

¹ Publicat în *Jurnalul Oficial* al Uniunii Europene C 326 , 26/10/2012 p. 0001 - 0390; denumit în continuare TFUE.

- între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă.
- (3) Sub rezerva restricțiilor justificate de motive de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică, libera circulație a lucrătorilor implică dreptul:
- (a) de a accepta ofertele reale de încadrare în muncă;
 - (b) de a circula liber în acest scop pe teritoriul statelor membre;
 - (c) de a ședea într-un stat membru pentru a desfășura o activitate salarizată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative care reglementează încadrarea în muncă a lucrătorilor statului respectiv;
 - (d) de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce a fost încadrat în muncă în acest stat, în condițiile care vor face obiectul unor regulamente adoptate de Comisie.

Articolul 48 primul paragraf:

Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, adoptă, în domeniul securității sociale, măsurile necesare pentru instituirea liberei circulații a lucrătorilor, în special prin instituirea unui sistem care să asigure lucrătorilor migranți salariați sau care desfășoară o activitate independentă și persoanelor aflate în întreținerea acestora:

- (a) cumulul tuturor perioadelor luate în considerare de către diferitele legislații interne, în vederea dobândirii și păstrării dreptului la prestații, precum și pentru calcularea acestora;
- (b) plata prestațiilor pentru persoanele rezidente pe teritoriile statelor membre.

Dispozițiile art. 7, alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii²:

- (1) Lucrătorul resortisant al unui stat membru nu poate fi tratat diferit, pe teritoriul celorlalte state membre, față de lucrătorii naționali, pe criterii de cetățenie, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și de muncă și, în special, în ceea ce privește remunerarea, concedierea și, în cazul în care rămâne fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea.
- (2) Acesta beneficiază de aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali.

Dispozițiile, art.1, art. 2, art. 3, art. 4, art. 5 litera (b), art. 7 și articolul 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate social³:

Art 1 litera z):

- (z) „prestații familiale”: toate prestațiile în natură sau în numerar pentru acoperirea cheltuielilor familiei, cu excepția avansurilor din pensiile alimentare și a alocațiilor speciale de naștere sau de adopție prevăzute în anexa I.

Art. 2:

2 Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 141, 27.05.2011, p. 1-12; denumit în continuare „Regulamentul nr. 492/2011”.

3 Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 166, 30.04.2004, p. 1-123; denumit în continuare „Regulamentul nr. 883/2004”.

- (1) Prezentul regulament se aplică resortisanților unuia dintre statele membre, apatrizilor și refugiaților care sunt rezidenți într-un stat membru și care se află sau s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre, precum și membrilor de familie și urmașilor acestora.
- (2) Prezentul regulament se aplică, de asemenea, urmașilor persoanelor care s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre, indiferent de cetățenia acestor persoane, în cazul în care urmașii lor sunt resortisanți ai unui stat membru sau apatrizi sau refugiați care sunt rezidenți într-unul din statele membre.

Art.3, alin. (1):

- (1) Prezentul regulament se aplică tuturor legislațiilor referitoare la ramurile de securitate socială privind:
 - (a) prestațiile de boală;
 - (b) indemnizațiile de maternitate și de paternitate asimilate;
 - (c) indemnizațiile de invaliditate;
 - (d) prestațiile pentru limită de vârstă;
 - (e) prestațiile de urmaș;
 - (f) prestațiile în cazul unor accidente de muncă și boli profesionale;
 - (g) ajutoarele de deces;
 - (h) ajutoarele de șomaj;
 - (i) prestațiile de prepensionare;
 - (j) prestațiile familiale.

Art. 4:

Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament beneficiază de aceleași prestații și sunt supuse aceluiași obligații, în temeiul legislației unui stat membru, ca și resortisanții acelui stat membru.

Art. 5 litera (b):

Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel și în temeiul dispozițiilor speciale de aplicare prevăzute, se aplică următoarele dispoziții:

- (b) în cazul în care, în temeiul legislației statului membru competent, anumite fapte sau evenimente produc efecte juridice, statul membru respectiv ia în considerare faptele sau evenimentele similare desfășurate în oricare alt stat membru, ca și cum ar fi avut loc pe teritoriul său.

Art 7:

Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, prestațiile în numerar care se plătesc în temeiul legislației unuia sau mai multor state membre sau al prezentului regulament nu pot face obiectul nici unei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări în temeiul faptului că beneficiarul sau membrii familiei acestuia sunt rezidenți într-un stat membru, altul decât cel în care este situată instituția responsabilă de furnizarea prestației.

Art. 67:

Persoana are dreptul la prestații familiale în conformitate cu legislația statului membru competent, inclusiv pentru membrii familiei sale care își au reședința în

alt stat membru, ca și cum aceștia și-ar avea reședința în primul stat membru. Cu toate acestea, titularul unei pensii are dreptul la prestații familiale în conformitate cu legislația statului membru competent pentru pensia sa.

Dispozițiile art. 60 alineatul (1), a doua teză, din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială⁴:

- (1) Cererea pentru prestații familiale este adresată instituției competente. În scopul aplicării articolelor 67 și 68 din regulamentul de bază, se ia în considerare situația întregii familii, ca și când toate persoanele implicate ar fi supuse legislației statului membru în cauză și ar avea reședința pe teritoriul acestuia, în special în ceea ce privește dreptul unei persoane de a solicita aceste prestații. Atunci când o persoană care are dreptul de a solicita prestații nu își exercită acest drept, autoritatea competentă din statul membru a cărui legislație se aplică ia în considerare cererea pentru prestații familiale depusă de celălalt părinte, o persoană asimilată acestuia sau o persoană sau instituție care acționează în calitate de tutore al copilului sau al copiilor.

Dispozițiile art. 73, alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1408/71 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității⁵:

- (1) Un lucrător care face obiectul legislației unui stat membru, altul decât Franța, are dreptul la prestații familiale prevăzute de legislația primului stat pentru membrii de familie care își au reședința pe teritoriul unui alt stat membru, ca și când și-ar avea reședința pe teritoriul primului stat.
- (2) Un lucrător care face obiectul legislației franceze are dreptul, pentru membrii familiei sale care își au reședința pe teritoriul unui stat membru, altul decât Franța, la alocații familiale prevăzute de legislația acestui stat membru; lucrătorul trebuie să îndeplinească condițiile referitoare la încadrarea în muncă pe care se bazează dobândirea dreptului la aceste prestații în legislația franceză.

5. Reflecții pe marginea întrebării preliminare care face obiectul cererii prejudiciale în cauză⁶

În analiza aspectelor și a elementelor tehnico-juridice ale speței cu obiect: încălcarea

4 Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 284, 30.10.2009, p. 1-42; denumit în continuare „Regulamentul nr. 987/2009”.

5 Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 149, 05.07.1971, p. 2-50; denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71”.

6 Considerațiile analitico-juridice care construiesc articolul de față au valoarea unei opinii de specialitate circumscrise calității autorului de membru titular în *Grupul României de Lucru Contencios UE pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene*. De asemenea, punctul de vedere exprimat în speță coincide cu poziția autorului exprimată în mod oficial și procedural în cadrul *Grupului României de Lucru Contencios UE* premergător conceperii memorandumului de Guvern cu privire la observațiile scrise pe care România le-a administrat, prin intermediul Agentului Guvernamental, în cauza *Cauza C-163/20, CP străină*.

principiului nediscriminării, în lumina dreptului european, urmărim dacă tratamentul diferențiat, de natura unei deosebiri, excluderi, restricții sau preferințe, încorporează constituentele juridice ale discriminării, anume:

- diferențierea;
- comparabilitatea;
- criteriul;
- nesocotirea dreptului legal;
- nejustificarea.

Astfel, trebuie analizat dacă „situația faptică” reclamată întrunește elementele juridice ale principiului nediscriminării, astfel cum este acesta statuat la nivel unional și european, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a generat ori nu o situație diferențiată și care, raportat la cazul victimei, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, produs între persoane care se află în situații similare sau comparabile, din cauza unor criterii definite și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, fără nicio justificare rezonabilă și obiectivă.

În relație cu aceste aspecte și în raport cu definiția juridică a discriminării, vom reține că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul discriminatoriu implică: comparabilitate/analogie/corespondență; criteriul ca mobil determinant al distingării; dreptul legal încălcat, respectiv absența justificării rezonabile și obiective.

Relativ la elementele de identitate, similaritate sau comparabilitate, observăm că în cauza dedusă examinării juridice, tratamentul reclamat constând în soluțiile legislative ale statului austriac privesc situația unui lucrător mobil pe teritoriul Austriei în raport cu anumite drepturi financiare de natura alocației familiale specifice creșterii copiilor minori a căror reședință se află pe teritoriul statului ai cărui cetățeni sunt.

În scopul determinării identității sau comparabilității în procesul fixării elementelor constitutive ale discriminării în cauză, reținem că efectul soluției legislative naționale împlicate presupune, *per a comparatio*, defavorizarea persoanelor aflate în aceeași situație sau măcar într-o situație comparabilă (în speță aceea de a beneficia de anumite drepturi financiare de natura alocației familiale specifice creșterii copiilor minori), dar având caracteristici diferite (adica acele caracteristici care se constituie în mobilul tratamentului diferențiat – „reședința copiilor în afara statului austriac”).

„Aceași situație” sau „situația comparabilă”, care impune *per se* un tratament similar, este determinată, în cauză, de situația cuprinzătoare a tuturor persoanelor îndreptățite să aspire la anumite drepturi financiare de natura alocației familiale specifice creșterii copiilor minori.

Or, sub acest aspect, persoanele care se află în situații similare sau comparabile, anume de a beneficia pe teritoriul statului austriac de anumite drepturi financiare de natura alocației familiale specifice creșterii copiilor minori, sunt tratate diferențiat în raport de criteriul reședinței copiilor în afara statului austriac/pe teritoriul altui stat membru.

Observând cuprinsul referințelor teoretice specifice definiției juridice a discriminării, astfel cum am învederat anterior, vom reține că mecanismul aplicării acestora la cazul studiat impune, ulterior stabilirii situațiilor similare sau comparabile în care trebuie să se

afle victimele discriminării, identificarea mobilului tratamentului de diferențiere prezumat ca discriminare, care trebuie să fie de natura unui „criteriu protejat”.

Criteriul circumstanțiat la situația particulară a persoanei care se consideră discriminată trebuie să fi constituit mobilul determinant în aplicarea tratamentului diferit.

Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptei de discriminare și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei care se considera discriminată.

Analiza criteriului de discriminare aplicat cauzei se circumscrie dispozițiilor dreptului unional apelate de către instanța austriacă de trimitere, anume dispozițiile art. 18 și art. 45 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, art. 7 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii, art. 4, art. 5 litera (b), art. 7 și articolul 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și art. 60 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

Din analiza literală a dispozițiilor UE invocate în cauză, rezultă că acestea reglementează implicit principiul nediscriminării la nivelul Uniunii Europene, pe criteriile cetățeniei sau naționalității, în domeniul muncii *lato sensu*, incluzând toate elementele constitutive și contigue ale domeniului:

- încadrarea în muncă;
- remunerarea, concedierea etc.
- libera circulație a lucrătorilor pe teritoriul statelor UE;
- prestațiile de securitate socială (implicit prestațiile familiale) etc.

Astfel cum rezultă din analiza de ansamblu a cauzei, ceea ce se reclamă ca reprezentând un tratament diferențiat aplicat petentei ar avea la bază în mod direct nu atât criteriul cetățeniei sau al naționalității, cât criteriul „reședinței copiilor lucrătorului mobil în afara statului austriac/pe teritoriul altui stat membru”.

Pentru a se reține caracterul discriminatoriu *sub specie juris*, din perspectiva dispozițiilor unionale invocate în cauză, trebuie stabilit, în principal, dacă principiul egalității și nediscriminării lucrătorilor UE este protejat *stricto sensu* în raport de criteriile cetățeniei și/sau naționalității sau, *lato sensu*, vizează și alte componente *sui-generis* acestor criterii.

Astfel, din înțelesul *mens legis* al dispozițiilor unionale în speță, într-o interpretare consolidată și teleologică, voința nealterată a legislatorului unional este, în esență, aceea de a implementa un principiu general al egalității de tratament și al nediscriminării între „cetățenii Uniunii Europene” în domeniul muncii *lato sensu*, respectiv al protecției și securității sociale.

În economia garantării principiului nediscriminării, sintagma generică „cetățenii Uniunii Europene” subordonează structural atributul de independență în raport cu locul de reședință al „cetățenilor” și al membrilor de familie beneficiari.

Astfel, atunci când legislatorul unional a reglementat un drept la egalitate între lucrătorii statelor membre, a urmărit să instituie o formă de „egalitate cetățenească” în cadrul UE pe piața muncii și în sfera securității sociale, independent de spațiul materializării cetățeniei, care coincide, de principiu, cu locul de reședință pe teritoriul statului al cărui cetățean este persoana fizică.

În felul acesta, principiul nediscriminării își răsfrânge aria de protecție față de toți lucrătorii statelor membre, sub scopul implementării egalității de tratament în domeniul muncii și al securității sociale, indiferent de cetățenia și/sau naționalitatea avută, respectiv de locul de reședință.

De altfel, faptul că principiul nediscriminării lucrătorilor la nivelul UE include subcriteriul locului de reședință (constituent structural al criteriului cetățeniei), ca arie teritorială de materializare a cetățeniei, rezultă în mod implicit din chiar reglementările invocate, care consacră drepturi de natura securității sociale necondiționate de locul de reședință.

Mai mult decât atât, aceleași dispoziții unionale reglementează egalitatea de tratament între beneficiarii prestațiilor sociale (incluzându-le pe cele familiale, implicit de natura celei care face obiectul speței analizate), autonom statului de resortisant, rezident etc.⁷

Pe de altă parte, chiar dacă s-ar reține că dispozițiile unionale invocate nu ar acoperi criteriul locului de reședință în raport cu care este consacrat principiul nediscriminării lucrătorilor la nivelul UE, acest criteriu poartă, contextualizat obiectului cauzei analizate, valoarea unei „clauze ascuse”, menită să mascheze, în esență, intenția sau, după caz, efectul defavorizării lucrătorilor mobili posesori ai unei cetățenii terțe statului austriac.

Sub această abordare juridică, criteriul locului de reședință al lucrătorului mobil și al copiilor săi este indisolubil legat de cetățenia acestuia/ora, având în vedere că, în măsura în care lucrătorul în cauză, care activează pe teritoriul Austriei, ar fi deținut cetățenia austriacă, ar fi avut *de plano* și locul de reședință, alături de familie, pe teritoriul acestui stat.

În acest caz, criteriul locului de reședință echivalează cu cel al cetățeniei, fiind de natura evidenței că deținerea unei alte cetățenii decât cea austriacă contribuie în mod decisiv la absența reședinței de domiciliu pe teritoriul Austriei și, astfel, la privarea de un quantum al alocației familiale respective la nivelul celui stabilit și plătit cetățenilor austrieci cu reședința pe teritoriul acestui stat.

După reținerea elementului de comparabilitate a situațiilor tratate diferit, respectiv a „criteriului protejat” ca mobil al tratamentului diferențiat, se impune identificarea scopului sau a efectului restrângerii ori înlăturării recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de legislația unională, în speță în domeniul muncii și al prestațiilor sociale, respectiv familiale.

⁷ A se vedea dispozițiile art. 4, raportat la art. 7 și 67 din *Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate social.*

În felul acesta, trebuie identificat, distinct de dreptul la nediscriminare, dreptul substanțial încălcat persoanei estimată ca victimă a discriminării în cauză, din perspectiva prevederilor unionale invocate.

Astfel cum rezultă din cele înfățișate ca reprezentând situația de fapt a cauzei, ceea ce se poate descrie ca reprezentând un drept încălcat reclamantei cauzei este, generic, dreptul de a beneficia de o alocație familială specifică creșterii copiilor minori în cuantum egal cu cel stabilit și plătit persoanelor care dețin cetățenia și reședința pe teritoriul statului austriac.

Dispozițiile unionale relevante⁸ reglementează un drept general la liberă circulație a lucrătorilor în cadrul UE, privit atât ca drept subiectiv individual, cât și ca izvor al unor varii drepturi conexe, categorie în care intră și o serie de drepturi de natura securității sociale.

Specific cazului studiat, reglementările unionale de ordin secundar⁹ consacără independența drepturilor din categoria securității sociale (din care fac parte și drepturile de natura prestațiilor familiale) față de locul de reședință al persoanei potențial beneficiară.

Tot așa, este stipulată egalitatea de tratament între beneficiarii prestațiilor sociale (incluzându-le pe cele familiale, implicit de natura celei care face obiectul speței analizate).¹⁰

În fine, aceleași dispoziții unionale invocate reglementează un drept al prestațiilor sociale într-un cuantum care nu poate fi redus sau suspendat în raport cu statutul de rezident al beneficiarului sau membrilor familiei acestuia.¹¹

De asemenea, este statuat *expressis verbis* dreptul la prestațiile familiale în conformitate cu legislația statului membru competent, inclusiv pentru membrii familiei persoanei/lucrătorului care își au reședința într-un alt stat membru, ca și cum aceștia ar avea reședința în statul membru competent să plătească prestațiile familiale¹².

Prin urmare, astfel cum rezultă din economia dreptului unional, se identifică un drept al reclamantei cauzei, estimată ca victimă a unui tratament discriminatoriu, de a beneficia de o prestație familială de genul alocației specifice creșterii copiilor minori în cuantum egal cu cel stabilit și plătit persoanelor care dețin cetățenia și reședința pe teritoriul statului austriac.

Analiza tehnico-juridică a cazului de discriminare se epuizează cu examinarea existenței sau absenței unei justificări rezonabile și obiective a măsurii prezumată a reprezenta o discriminare.

Sub acest aspect, este de reținut că orice act justificativ va fi respins *ab initio* ca având un caracter *contra legem* în măsura în care tratamentul diferențiat reprezintă, în

8 A se vedea dispozițiile art. 45, alin. 3 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

9 A se vedea dispozițiile art. 16 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

10 A se vedea dispozițiile art. 4, raportat la art. 7 și 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

11 A se vedea dispozițiile art. 7 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

12 A se vedea dispozițiile art. 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

esență, o încălcare directă a unor dispoziții legale (naționale, unionale sau europene/internaționale), prin care se reglementează în mod expres exercitarea, în condiții de egalitate și nediscriminare, a dreptului care face obiectul tratamentului diferențiat.

Raportat la reglementările dreptului unional, se poate reține că ceea ce determină obiectul tratamentului diferențiat în cauză reprezintă o încălcare directă a normelor unionale privind principiul egalității de tratament și nediscriminare la stabilirea și plata prestației familiale de genul alocației specifice creșterii copiilor minori, *ergo* independent de cetățenia și locul de reședință al persoanei/lucrătorului mobil sau a membrilor familiei acestuia.

Sitemul tehnic de indexare austriac are caracter discriminatoriu întrucât are ca efect diminuarea alocațiilor familiale și a reducerilor fiscale aplicabile lucrătorilor din Austria pentru simplul motiv că minorii acestora au reședința în alt stat membru.

Împrejurarea conform căreia costul vieții într-un stat membru este mai redus decât cel din Austria nu ar fi relevantă în ceea ce privește prestațiile care sunt plătite sub forma unei sume forfetare, fără legătură cu cheltuielile reale de întreținere a unui copil.

Potrivit dispozițiilor art. 68 alineatul (1) litera b) din Regulamentul nr. 883/2004, în cazul în care, pentru aceleași perioade și aceiași membri de familie, se prevăd prestații în legislația a mai mult de un stat membru, cu același titlu, prioritatea drepturilor dobândite în temeiul unei activități salariate sau independente este acordată legislației statului membru al locului de reședință al minorilor acestora.

În cazul cumulului de drepturi, prestațiile familiale trebuie să se acorde în conformitate cu legislația desemnată ca având prioritate, drepturile la prestații familiale acordate în temeiul altor legislații fiind suspendate până la valoarea prevăzută de prima legislație, după caz, se acordă un supliment reprezentând diferența, pentru partea care depășește această valoare.

Alocația familială și deducerea pentru copiii aflați în întreținere trebuie considerate o prestație de securitate socială, întrucât acestea sunt acordate beneficiarilor independent de orice apreciere individuală și discreționară a nevoilor personale pe baza unei situații definite de lege și se raportează la unul dintre riscurile autonome acțiunilor și voinței lucrătorilor.

În cauza dedusă analizei juridice, ar trebui să se aprecieze că, având în vedere egalitatea de tratament statuată în dreptul unional, copiii lucrătorilor au, *de jure*, reședința în „statul angajator” (în speță Austria), chiar dacă aceștia locuiesc efectiv în „statul nativ” (în speță Republica Cehă), *eccum talem* suplimentul financiar ar trebui să fie plătit făcând abstracție de dispozițiile naționale care impun indexarea.

Totodată, în situația în care s-ar estima că membrii familiei au reședința în „statul angajator” (Austria), ar exista de asemenea dreptul la alocații familiale într-un quantum egal cu al celor plătite pentru copiii care au reședința în acest stat (Austria).

În scopul materializării dreptului unei persoane de a solicita prestații, trebuie să se ia în considerare situația întregii familii, ca și când toate persoanele implicate ar fi supuse legislației statului membru în cauză și ar avea reședința pe teritoriul acestuia.

Sub această abordare, dacă s-ar considera că membrii familiei au reședința în Austria, ar exista dreptul la alocații familiale în același quantum cu cel plătit pentru copiii care au

reședința în Austria.

Esența acestei metode de analiză și interpretare rezidă în ideea că dreptul unional consacră o egalitate de tratament în sensul dreptului la prestații identice sub aspectul configurației și al cuantumului.

Pe de altă parte, tratamentul diferențiat analizat este lipsit și de rezonabilitate, având în vedere că principiul egalității de tratament și nediscriminare între lucrătorii statelor membre UE integrează în mod analog beneficiile de natura securității sociale corelative muncii prestate și taxelor plătite.

În cazul nostru, indexarea alocațiilor discutate în forma reglementată de către statul austriac contravine principiului acordării de prestații egale/similare la contribuții egale/similare.

6. Considerații conclusive

În concluzie, apreciem că, în lumina dispozițiilor unionale invocate, se pot identifica elementele juridice constitutive ale tratamentului discriminatoriu.

Din această perspectivă, în speță, dispozițiile unionale invocate se opun aplicării unei reglementări naționale care prevede că prestațiile familiale acordate pentru un copil care nu se află efectiv în permanență în statul membru care plătește aceste prestații familiale, ci se află într-un alt stat membru al Uniunii Europene - stat contractant al Acordului privind Spațiul Economic European sau în Elveția - trebuie să fie ajustate pe baza nivelului comparativ al prețurilor publicat de Oficiul de Statistică al Uniunii Europene pentru statul respectiv, în raport cu statul membru care plătește prestațiile familiale.

Apreciem că pronunțarea unei soluții a Curții de Justiție a Uniunii Europene în sensul exprimat de către noi prin prezentul material capătă un interes particular și pentru România (chiar dacă nu are calitatea de parte litigioasă în această cauză), în beneficiul, direct și indirect, al lucrătorilor români.

Per a contrario, o soluție favorabilă dreptului național al statului austriac ar genera, prin prisma consecințelor *erga omnes*, un dublu impact negativ, pe de o parte în mod direct la adresa lucrătorilor români din Austria, care ar resimți în mod personal efectele defavorizante ale mecanismului tehnico- financiar rezultat din aplicarea legislației naționale austriece în cauză, iar pe de altă parte, pe baza precedentului creat, în mod indirect pe calea unui verosimil model preluat de către alte state membre UE. În acest fel ar fi stimulate practici discriminatorii sub aspectul analizat la adresa lucrătorilor migranți sau mobili *lato sensu*.

Este de menționat că, la nivelul anului 2019, potrivit datelor statistice provenite de la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, aproximativ 9359 de lucrători migranți români au solicitat prestații familiale în Austria.

În consecință, statul român este motivat să adopte o atitudine procedurală fermă în cauză, prin invocarea principiului egalității de tratament și nediscriminare care stă la baza liberei circulații statuate prin TFUE, în beneficiul direct și indirect al lucrătorilor migranți români.

Abdicarea de la acest principiu fundamental la nivelul UE, pe calea jurisprudenței instanței unionale, ar declanșa un precedent prejudiciabil, ale cărui efecte s-ar răsfrânge în mod negativ la adresa lucrătorilor migranți (inclusiv români) care, prin astfel de tratamente discriminatorii, ar înregistra diminuări semnificative ale prestațiilor și bugetelor familiale.